

Szántai Sárközi Ambrus
szantaiambrus@axelero.hu

Vagyonvédelem az árnyékolástechnikában

Mindennapi életünk számos igényeit valósítjuk meg az árnyékolástechnikai berendezések használatával. Segítségükkel védekezünk a fény és a hő kellemetlen hatásaival szemben, kizárjuk a nem kívánatos tekinteteket, vagy egész egyszerűen csak díszítő elemként alkalmazzuk a lakó és munkahelyi környezetünkben. A megrendelők azonban egyre gyakrabban igénylik azokat a termékeinket, amelyek alkalmasak az értékeik, a vagyonuk védelmére is.

AZ ELSŐ VAGYONVÉDELMI REDŐNYÖK

Az épületek árnyékoló szerkezeteinek első jelentős változatai a zsalugáterek, amelyeknek szerkezetükből adódóan számottevő a védelmi képességük. A később megjelent gördülő rendszerű faredőnyök hasonló előnyökkel rendelkeztek, de mindkettő elsősorban a lakóépületeken terjedt el.

Az első védelmet szolgáló technikai megoldások — különösen a gördülő redőny fémből készült változatai — a jelentős értéket tartó üzletek portáljain váltak általánossá. Ezek többsége még ma is használatos, mint például a hullámos vasredőny, amely tömör és átláthatatlan felületével elterjedt vagyonvédelmi eszköz. A nyitva tartási időn túl is látható kirakatok optimális védelmére a gördülő rendszerű rácsokat, az „ún” detektívrácsot alkalmazzák megjelenése óta. Esztétikai okokból, továbbá a napi használat és a karbantartás körülményessége, nehézségei miatt a lakóépületeken ezeket ritkán használják.

A lakások és intézmények nyílászáróira szerelt, vagyonvédelmi funkciót is ellátó árnyékolástechnikai berendezések a redőnyök, amelyek napjainkban három anyagból készülnek: fából, műanyagból és alumíniumból.

AZ ÁRNYÉKOLÓK VAGYONVÉDELMI SZINTJEI

A közbiztonság romlásával erősödött az igény a redőnyök olyan változatai iránt, amelyek a behatolás ellen is védelmet nyújtanak. A különböző anyagok mechanikai ellenálló képessége általában ismert a megrendelők körében is,

de a védelmi funkció ellátásának megvalósulásáról már jelentős félreértések tapasztalhatók.

A megrendelések során egyre gyakrabban kerül szóba a redőnyök által nyújtott biztonság gyakorlati hatásmechanizmusa. Alapelveként szükséges megállapítani, hogy tökéletes védelem, abszolút biztonság nincs, a behatolást nehezíteni, késleltetni lehet, de kizárni — különösen egyetlen eszközzel — nem minden esetben tudjuk. Ebből kiindulva megállapíthatjuk, hogy törekvéseink során csak a védelem különböző szintjeit érhetjük el, amelyek kiválasztásában a célszerűség és szükségszerűség egyensúlya a meghatározó.

A redőnyök, sőt minden más árnyékoló, amely a betekintést megakadályozza, egyúttal minimális védelmet is biztosít. Érveléseimben ezt pszichológiai jellegűnek nevezem, utalva például a gépkocsiban hagyott táská csábító látványára, amely cselekvésre ösztönzi a potenciális elkövetőket. Ellentétes helyzetben amit egy árnyékolóval védett ablak és a mögötte található ismeretlen cél és lehetősége kínál, kevésbé vonzó, ami az alkalmi behatolót legalább egy fokkal elbizonytalanítja. A nem pontosan felmérhető feladat, illetve az időigényesebb megoldás már önmagában bizonyos védelmet biztosít, az árnyékolók bármely változata esetében.

A műanyag redőnyök első változatai az 1975-84 között gyártottak, amelyek méretük, merevségük és tömegük okán a faredőnyöket közelítő jellemzőkkel rendelkeztek. A későbbi gyártmányok és különösen a ma legelterjedtebb „mini” változat azonban ellenálló képesség szempontjából az általános árnyékolók körébe sorolhatók. Ezekről a fent említetteken kívül többet nem is várhatunk el, még akkor sem, ha a régebben oly gyakran alkalmazott zárható alsó léccel próbálják a biztonság illúzióját elérni.

VÉDELMEI BIZTOSÍTÓ REDŐNYTÍPUSOK

A faredőnyök esetében már kicsit jobb az esélyek, mert az egyenes sínben futó és az alsó elemen valamilyen zár szerkezettel ellátott, teljesen leengedett redőnyt már nehéz felnyitni. Komoly védelem biztosítható a faredőnynek azzal a magyar fejlesztésű változatával, amelyet a MABISZ mérései alapján biztonsági berendezésnek minősített. Ennek leglényegesebb különbségei az általában használt és közismert faredőnyökkel szemben, hogy az acéllemezek helyett acélkapcsok tartják össze, megerősített levezető sínrel és a felső részen elhelyezett feltolást gátlással történik a szerelése.

Az alumíniumból készült redőnyök merevségükből és konstrukciójukból adódóan ellenállóak, ennek ellenére téves az a hiedelem, amely szerint ezek a termékek minden változata biztonsági redőny. A konstrukcióból keletkezett újdonság adta az elemek tengelyre történő rugós rögzítését, amely egyúttal a feltolásgátlás megoldását is eredményezte. Ennek a következménye valóban nagyságrendekkel javította a biztonsággal szembeni követelmények kielégítését. A leggyakrabban használt 37 mm-es típus vékony alumíniumlemezből sajtolt, habosított anyaggal kitöltött redőnyléc, amely átlagos szerszámokkal nehézségek árán, de roncsolható.

A húzott profilból megfelelő falvastagsággal készült alumínium redőnyléc és levezető sínek ellenálló képessége már megfelel a biztonsági feltételeknek. Hátrányuk a tömegük és a magas ár. Ez utóbbi miatt az átlagos méretű redőnyöknél is indokolt a motoros működtetés alkalmazása.

Azonban minden biztonságot nyújtó gördülő rendszerű redőnynél ki kell hangsúlyozni, hogy az általa nyújtott védelmet csak teljesen leengedett, zárt állapotában képes biztosítani. Ez a körülmény sok esetben kizárja a kifejezetten biztonsági jellegű alkalmazást, mert nem tartják elfogadhatónak azt a megoldást, amely nyílászárók teljes és állandó lefedésével jár.

Természetesen a megrendelővel történő beszélgetések során előfordul az is, hogy árnyékolástechnikai termékkel nem tudunk minden, az általuk elképzelt elvárás egyidejűleg teljesíteni. Ilyenkor a védelem olyan szempontjai kerülnek előtérbe, amelyeket csak más típusú szerkezetek képesek biztosítani.

A KORSZERŰ VÉDELEM MAI KIEGÉSZÍTŐ ESZKÖZEI

A rács és/vagy redőny dilemmát próbálják áthidalni az egyre szélesebb körben terjedő motoros működtetéseknél alkalmazott vezérlések lehetőségei. A redőnyök időben és térben szabálytalanul történő automatikus működtetése a megtévesztést szolgálja, egyidejűleg biztosítja a minimálisan szükséges fényt és a szellőztetést a tulajdonos távolléte esetén is.

Az elektronika által nyújtott korlátlan lehetőségek a különböző védelmi berendezések együttes használatát és összekapcsolását teszi lehetővé, amelyek segítségével a vagyonvédelem magasabb szintje érhető el. A riasztók, távfelügyeleti biztonsági rendszerek, elektronikusan szabályozott és vezérelt berendezések összehangolt működése a nagyobb biztonságot nyújtó intelligens épületek megvalósítását jelentik már a jelen építetőknek is.

termék – ajtó.ablak

nyílászáró ÉVKÖNYV 2006

ajtók, ablakok, garázkapuk, vezérlések, árnyékolók, üvegek

Az évkönyvben olvashatnak az **Ajtó-ablak Spektrum** nyílászáró-technikai szaklapban megismert neves szakírók és tapasztalt szakmabeliek írásaiból, de emellett megtalálhatók a témához kapcsolódó cégek bemutatkozó is. A tematikus felépítésű évkönyv áttekinthető: a könnyű eligazodást szótár, jogtár és tárgymutató is segíti. Ajánljuk mindenkinek aki, építkezni, felújítani szándékozik, de haszonnal forgathatják az építésszek, gyártók, kivitelezők és a forgalmazók is.

Ha most rendeli meg kiadványunkat, kedvezményes áron, 895 forintért hozzájuthat!

A TARTALOMBÓL:

- ajtók és ablakok • profilok
- zárok és vasalatok • üvegek • árnyékolók
- kapuk • szellőzés és szigetelés
- biztonságtechnika • gyártás, beépítés, felújítás
- energiamegtakarítás

NYÍLÁSZÁRÓ ÉVKÖNYV 2006 – MEGRENDELŐ LAP

Megrendelő neve:

Postázási cím:

Számlázási cím:

Telefon, fax, e-mail:

- Igen, megrendelem a NYÍLÁSZÁRÓ Évkönyv 2006 kiadványt 895 forintért példányban.

Kérjük, a kitöltött megrendelő lapot juttassa el hozzánk (e-mailen, faxon vagy postán) az alábbi címre a kiadóba.

Megrendelés és hirdetésfelvétel:
Spektrum Lap- és Könyvkiadó Kft., 1133 Budapest, Ipoly u. 5/F
Telefon: 465-0248 • Fax: 465-0249